

מה אמר רביהחובל?
 — שדבר זה לא חוקי ואנו צפויים לעונש שים חמורים. הוא ענה זאת בנימה ידידותית ואכזרית. לא איים. אבל הסברתי לו שאנחנו עומדים נחושה בהחלטתנו.

כמה אנשים מתוך אנשיהצוות החליטו על כך?
 — צוות אבוקדו קור מנה 40 איש, מהם שמונה זרים העובדים במחלקת המשק והיממון. על הרעיון של איגוד חופשי ומחאה על המיסים השרירותיים הסכימו כל אנשי הצוות, כימעט בלי יוצא מהכלל. להוציא קצינים בכירים.

איך הוחלט? היתה אסיפה כלי לית?
 — הוחלט על זה בשיחות ממושכות, בי ערבים, בין אנשיהצוות.

היתה הצבעה?
 — כן. כולם נשאלו והשיבו בנפרד. אני מתכוון לצוותהסיפון. היו בתחילה עשרה איש איתי.

הרעיון בא ממך?
 — כן. כעבור כמה ימים באו אלי בהי

מהמנו קור על האבוקדו קור. בבוקר שכרנו סירה מיוחדת שהעבירה את כל הצוות למנו קור. הודעתי לרבי החובל שאני מתנגד לקשירת האונייה לרציף, עד שלא יובא לשם רביחובל אריאל מהחברה, כדי לבדוק את העניינים מקרוב ולהבטיח את ביטחוני.

היו עוד ישראלים על האונייה?
 — הצוות של מנו קור היה מורכב כולו מזרים, מלבדי ועוד נגר ונעריסיפון. צוות אבוקדו קור כולו ישראלי.

היתה תיקשורת בין הסוכן לבין חיפה. קיבלתי מיברק מרביחובל אריאל לעבור ל- אבוקדו קור ולאפשר את הטענת המנו קור. נעניתי מייד בחיוב ועברתי יחד עם צוות האבוקדו לאונייה, בתור צוות נוסף.

עבדת כמו יתר אנשי הצוות?
 אבוקדו קור היתה כבר טעונה בננות ופניה לברמרהאפן בגרמניה. ביקשתי מרבי החובל לשחרר אותי מעבודה, בגלל המתיחות שעברה עלי. כך שלמעשה הייתי רק נוסע באונייה.

במשך ההפלגה התעוררו כל אותם התי כוחים הישנים, המתנהלים בכל אונייה בע-

זה האיש:

גבר גבוה, חסון, יפה ושחרחר. הספנות טבועה עליו כחותם ברור. שיערו המקורזל, המשקפיים השחורות הגדולות, הולצת הטריקו ההדוקה. אילו חיפשו שחקן מיקצועי שיוגלב את הדמות לא היו מוצאים טוב ממושה לוי, חיפאי, 25, רווק. האיש כבר זכה לכינוי "דני האדום" של הימאים — ומכאן לשם "לוי האדום". זהו סמל הימאי הישראלי של 1968. בדירה הצנועה, בה הוא חי עם אמו האלמנה, ברחוב עקרון בחיפה, השיב ל"העולם הזה".

סוסים שניים והסבירו לי שמתוך התחשבות — אחד באביו שהוא פקיד מסיכנסה ועלול להיטגע מזה, והשני עקב היותו רק ארבעה חודשים בים ופחד מפיטורין — היו מבקשים לשחרר אותם מהתחייבותם.

למעשה אפשר למעון נגדך, שי אתה מורד ומסית?
 — או אני אגיד לך. למעשה לא היתה בזה שום הסתה, היות והרעיון להקמת איגוד חופשי אינו חדש בים, ואין בכלל צורך להסית אנשים לרעיון הנה. כל מה שהיה דרוש פה היו העזה ואומץ לעמוד מול כל הסכנות הכרוכות.

תיארתם לכם אילו סכנות?
 — ידענו בפני מה אנחנו עומדים והיינו מוכנים לזה.

מה?
 — פיטורין מהחברה, סילוק מהאיגוד.

השבתם על מעצרך?
 — כן. אני אישית הייתי מוכן בשקט נפשי להיות קורבן יחיד לכל הפעולה הזאת, ולוא רק כדי להשיג את המטרה האמיתית והיא: התעוררות הימאים.

ולא השבתם ממעצרך בירי משרה גרמנית?
 — לא.

למה?

לת צוות ישראלי: על שכר, תנאי עבודה, מיבנה האיגוד שלנו. הוחלט פה אחד בין הצוות למחות בתקיפות על כל התנאים האלה, כדי לעורר את ציבור הימאים בכלל.

למעשה — הקמתם תא ראשון של התנועות...
 — כן, התנועות מהשיעבוד להסתדרות. מה החלטתם לעשות באופן מעשי שי?

— להשכית את האונייה ברגע שנגיע לברמרהאפן.

למרות שלמעשה לא פרץ שום סיכסוך עבודה ולא היו לכם תכני עזת כלפי הפיקוד או החברה?
 — נכון. אני אפילו רוצה לציין את יחסו האבהי והאוהד של רביהחובל הפולני, היושב בארץ מזה למעלה מעשר שנים והיודע באהדתו הרבה לרעיון הצינוני ולמדינה בכלל, למרות שהוא לא יהודי.

מי הודיע לו על הכוונה לשיבות?
 — אני הודעתי לו.

למרות שאתה לא איש צוות?
 — כן. ניגשתי אליו לתא שלו והסברתי לו שבהגיע האונייה לברמרהאפן הצוות ישבות.

משה לוי

רצה שימאים יהודיים יעצרו ביד שוטרים גרמניים...
 — כן. כשהודיע לי על זה — איזה מעמד היה דך על האונייה כדי שהוא יודיע דווקא לך ולא לוועד?

— היה ברור שאני מנהיג את כל העניין לא הסתרתי זאת למרות שידעתי שאני צפוי לסכנה גדולה ביותר.

טוב, תמשיך.
 — אם כך, כשהודיע לי על השינוי בהפגנה, קיבלתי זאת ברוח טובה. לא היתה לנו שום כוונה מיוחדת לעשות את זה דה קא בגמל גרמני.

מה קרה בדובר? הלכנו כאן פיפורים על סכינים ושרשראות, מעצרך הקונפול...
 — בדובר עגנו בתוך הנמל. הגיעה אלינו סירה עם כל סקידיהמינהל הרישמיים ש הנמל. מכס, הגירה, בריאות. יחד איתם גיעו גם קונסול ישראל ונציג האיגוד חיי צוקר, ורביחובל אריאל מטעם החברה.

צוקר ידוע כאחד מראשי המר הגדול. מה השבתם בראותכם אתו מופיע כנציג האיגוד?
 — הופתענו לראות אותו. ראשית מכיו שהודעתי בשיחה טלפונית עם נציגי האיגוד אהרן צוקרמן, שלא אשוחח עם אף נציג אחר חוץ ממנו.

מה זאת אומרת נציגך?
 — הוא נבחר עליי עובדי הסיפון ש כל הצי. חיים צוקר הוא נציג רביחובל ומכונאים ראשיים. הוסבר לי אחר כך שה (המשך בעמוד 2)

שלושה שחזרו
 משה לוי (נעמד קדימה ושני חבריו, אחרי רדת מן המטוס שחזרו ארצה, סמל משירת נמליהתעופה מקבל את פניהם, כדי להוביל אותם אל העיתונאים שהמתינו להם באולם הנוסעים. אבל השלושה סירבו להשיב לשאלות העיתונאים. עתה הם צפויים למיפטי-חברים באיגוד הימאים עבור המעשים שעשו על אונייתם.